

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomantky: Zuzana Hanušová

Téma a rozsah práce: Rekognice (76 stran)

Datum odevzdání práce: 17.3.2014

Diplomantka si pro svou práci zvolila téma rekognice. Ačkoliv se jedná o jednu z tradičních metod kriminalistické praxe, nejedná se o téma neaktuální, ba naopak. I v současném trestním řízení, ve kterém se stále častěji prosazují nové technologie a metody, představuje jeden z nejvýznamnějších důkazních prostředků, který často vede k identifikaci pachatele či věci významných z hlediska trestního řízení. O aktuálnosti tématu rekognice svědčí i skutečnost, že limitům jejího využití v souvislosti se zákazem sebeobviňování se v poslední době věnoval ve své rozhodovací činnosti i Ústavní soud ČR.

Autorka v diplomové práci prokázala dostatečné teoretické znalosti jak z hlediska samotné kriminalistiky, tak i trestního práva procesního. To je patrné nejen na samotné kapitole o právní úpravě rekognice v trestním řádu, ale i v kapitole 7 pojednávající o procesních vadách při provádění rekognice. Diplomantka rovněž prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro její práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku.

Autorka si hned v úvodu vytyčila za cíl předložit kriminalistickou a trestněprávní charakteristiku rekognice. Tohoto úkolu se chopila poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na obdobný druh vědecké práce.

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 76 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 65 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov. Text sám je přehledně strukturován do 8 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. První kapitola vymezuje pojem rekognice a pojednává o právním vývoji tohoto institutu až do současné podoby jeho právní úpravy v trestním řádu. Následuje odlišení rekognice od ostatních kriminalistických metod, vymezení jejích subjektů a objektů a popis jejího standardního průběhu, včetně dokumentace. Konečně se autorka zabývá i nejčastějšími vadami, které mohou způsobit procesní nevyužitelnost rekognice. Diplomantka tak pro svou práci zvolila logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

Diplomantka s ohledem na zvolené téma zvolila sice dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, přesto však by práci více slušel poněkud větší počet zahraničních zdrojů, a to tím spíše, že se jedná o téma, které není výlučně omezeno na českou národní úroveň.

Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka správně a v souladu s citační normou fakulty odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí nejen kompletní webovou adresu, ale i datum a čas zobrazení. Přehlednosti odkazů na prameny práce by však prospělo využívání citačních zkratk (např. *ibid.*, *op.cit.*).

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu rekognice se jeví s ohledem na rozsah práce jako dostačující. Vyzdvihnout lze autorčiny postřehy a poznatky z praxe, které organicky včleňuje do teoretického výkladu. Úroveň práce rovněž zvyšuje, že autorka k využívaným pramenům přistupuje kriticky a někdy s nimi sama polemizuje. Rovněž se neobává k problematickým otázkám zaujmout svůj vlastní názor, který se snaží podpořit vlastními či převzatými argumenty. Úprava práce je přitom na vynikající úrovni, autorka vhodně na konec své práce zařazuje zajímavé obrazové přílohy. Autorský text diplomantky je poměrně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb a překlepů, které se v ní nacházejí pouze sporadicky (gramatické chyby činí autorka jen ojediněle v čárkách v souvětích).

Oponent má nad rámec výše uvedeného k předložené práci tyto konkrétní poznámky a připomínky:

Úvod práce by mohl být delší, když jeho rozsah nedosahuje ani jedné normostrany.

Na str. 5 je uvedeno, že v roce 1873 byla česká země včleněna pod rakouskou monarchii. Není zřejmé, jak autorka k tomuto poznatku dospěla, nicméně není správný. Země koruny české byly pod rakouskou monarchii včleňovány postupně od konce 30 leté války, a to zejména na základě Obnoveného zřízení zemského (do té doby tvořily s územími rakouských Habsburků tzv. personální unii). Toto včleňování však bylo završeno nejpozději rakousko – uherským vyrovnáním v roce 1867.

Na str. 17 ve větě „Prověrka na místě spočívá...“ vypadlo slovo „skutečností“.

Na str. 43 autorka uvádí své návrhy taktických přístupů k provedení rekognice s nespolupracujícím obviněným, které jsou v podstatě úskočné a na hraně zákonnosti; v některých případech i za ní.

Je trochu na škodu, že se diplomantka v závěru své práce příliš soustředí na trestněprávní aspekty rekognice a ty kriminalistické poněkud přehlíží, ačkoliv se jim v práci věnovala.

Výše uvedená pochybení a připomínky nemohou podstatným způsobem snížit jinak dobrou úroveň práce.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by diplomantka měla zodpovědět tyto otázky:

- 1.) Autorka se v práci věnuje i zákazu sebeobviňování ve vztahu k možnosti vynutit účast obviněného na rekognici. Jaký je její názor na to, zdali je možné od obviněného vynutit participaci na rekognici na základě hlasu?
- 2.) Autorka v práci souhlasí se závěrem, že nezúčastněnou osobou při rekognici může být i civilní zaměstnanec policie. Vidí autorka v tomto postoji některá úskalí?

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: 1 - 2

V Praze dne: 15.4.2014

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.,

v.r.

oponent diplomové práce